1854. No. 19.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 7 MAART.

STAATS-LOTERIJ.

De COMMISSARIS des KONINGS in de provincie *Friesland* brengt, bij deze, ter kennisse van de daarbij belanghebbenden, dat door Zijne Excellentie den Minister van Financiën, bij resolutie van den 2 Maart 1854 no. 64, afdeeling Registratie en Loterijen is bepaald, dat de loten der 222ste Staats-Loterij, gedurende de vierde week der trekking van de vijfde of laatste klasse, beginnende op Maandag den 6 Maart 1854 door de collecteurs, splitters en debitanten tot geene hoogere prijzen, het opgeld daaronder begrepen, zullen mogen worden uitgegeven, dan tot de navolgende, te weten:

BIJ VERKOOP.

Geheele Loten	*f* 85.00.
Halve	- 42.50.
Vijfde	- 17.00.
Tiende	- 8.50.
Twintigste	- 4.25.

Leeuwarden, den 4 Maart 1854.

De Commissaris des Konings, VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

De GEDEPUTEERDE STATEN der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 27 Februarij, ter kennis der Ingezetenen:

1°. dat, wederom, van den 25 Februarij tot en met den 3 Maart jl., 116 gevallen van besmettelijke longziekte in de Provincie zijn voorgekomen, als in de gemeenten: Baarderadeel 3, het Bildt 1, Bolsward 4, Doniawerstal 5, Franeker 1, Franekeradeel 8, Ferwerderadeel 1, Hennaarderadeel 3, Idaarderadeel 3, Menaldumadeel 5, Rauwerderhem 8, Schoterland 1, Smallingerland 1, Sneek 3, Stavoren 1, Utingeradeel 3, Westdongeradeel 1, Weststellingwerf 8, Wonseradeel 15 en Wijmbritseradeel 51; bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezes jaars 921;

2°. dat gedurende hetzelfde tijdvak de longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: Oene Kooistra te Franeker, Jouke Ruurds Rijpma onder Ferwerd, Hendrik Jans Terhume te Mildam, IJsbrand Klazes Zandstra te Sneek, Meije Sjoerds Douma te Heeg, Hendrik Sijmens Talsma te IJsbrechtum en Mollerus Abrahams Couperus te Abbega; en gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: Berend Jacobs van der Hoff te Hemelum, Folkert Mintjes Tibma te Anjum, Wouter Piekes van der Meulen te Akkrum, de weduwe Douwe Jacobs Laverman te Leeuwarden en Bart Cordel onder Franeker.

Leeuwarden, den 6 Maart 1854.

De Gedeputeerde Staten voornoemd, VAN PANHUIJS, *Voorzitter*. A. VAN DER LAAN, *Griffier*.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 3 Maart 1854, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde	*f* 15.35.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood*	- 350.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood*	- 350.00.

Leeuwarden, den 4 Maart 1854.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland, VAN PANHUIJS.

PETERSBURG, den 24 Februarij.

Het *Journal de St. Petersbourg* deelt het antwoord mede van den Czaar op den eigenhandigen brief van Keizer *Napoleon*. Dit antwoord is gedagteekend van den 28 Januarij (9 Februarij) en daarin wordt onder anderen gezegd, dat de wederlegging van de feiten in den brief des Keizers van Frankrijk opgesomd, uitvoerig zou behooren te worden ontwikkeld, hetgeen niet kan geschieden in een brief van den eenen vorst aan den anderen. De Czaar tracht evenwel in het kort de verschillende argumenten in dien brief te wederleggen. Hij eindigt met de verklaring, dat hij eerst dan de onderhandelingen kan hervatten, als de vereenigde vloten de Turken beletten versterkingen naar het oorlogstooneel over te brengen en de Sultan hem een onderhandelaar toezendt.

— Hetzelfde blad bevat het volgende Keizerlijke manifest:

„Wij hebben reeds aan Onze beminde en getrouwe onderdanen de oorzaak van Onze geschillen met de Ottomanische Porte bekend gemaakt.

„Sedert dat tijdstip hebben Wij, niettegenstaande de vijandelijkheden een aanvang namen, niet opgehouden hartelijk te wenschen, zoo als Wij het ook nog wenschen, aan het bloedvergieten een einde te maken. Wij koesterden zelfs de hoop, dat door nadenken en verloop van tijd de Turksche regering van hare dwaling zou overtuigd worden, die door arglistige inblazingen is ontstaan, en waardoor men Onze billijke, op verdragen berustende eischen, als eene aanranding harer onafhankelijkheid voorstelde, onder welke eene beoogde opperheerschappij verborgen lag. Doch vergeefs waren tot dusverre Onze verwachtingen. De Engelsche en Fransche regeringen traden op ter gunste van Turkije, en het verschijnen harer vereenigde vloten voor Konstantinopel diende tot grootere aanwakkering van der Turken hardnekkigheid.

„Eindelijk deden de beide Westersche mogendheden hare vloten in de Zwarte zee binnenloopen, terwijl zij hare bedoeling kenbaar maakten, de Turken te verdedigen en aan Onze oorlogschepen de vrije vaart ter bescherming Onzer kusten te beletten.

„Na zulk eene, onder beschaafde staten ongehoorde handelwijze, hebben Wij Onze gezanten uit Engeland en Frankrijk teruggeroepen en alle staatkundige betrekkingen met deze mogendheden afgebroken.

„En zoo stelden zich Engeland en Frankrijk op ééne lijn met de vijanden van het Christendom tegenover Rusland, dat voor de orthodoxe kerk strijdt.

„Rusland echter zal zijne heilige roeping niet verloochenen, en wanneer de vijanden zijn grondgebied aantasten, dan zijn Wij bereid hen met de standvastigheid die van onze vaderen tot ons is gekomen te gemoet te treden. Zijn wij niet thans hetzelfde Russische volk, van welks dapperheid de gedenkwaardige gebeurtenissen van het jaar 1812 ten bewijze strekken? Moge dan de Allerhoogste ons Zijnen bijstand verleenen, om dit met de daad te bewijzen. In die hoop en terwijl Wij voor onze onderdrukte broederen, die de Christelijke godsdienst belijden, de wapens opvatten, willen Wij uit het hart van geheel Rusland uitroepen: *Onze Heer! Onze Verlosser! dien Wij vreezen: Moge God opstaan, opdat Zijne vijanden verstrooid worden!*"

PARIJS, den 2 Maart.

De zitting der Kamers is heden door den Keizer in persoon in het paleis der Tuilerien geopend.

De rede door *Napoleon III* bij deze gelegenheid uitgesproken, behandelt slechts twee quaestien: die der voedingsmiddelen, die het eerste deel, — en het Oostersche conflict, dat het tweede deel der rede uitmaakt.

Men heeft opgemerkt, dat er in de Keizerlijke rede geen sprake is geweest van de finantien, en dus ook geenerlei melding is gemaakt van de lasten of opofferingen die de oorlog aan Frankrijk kan berokkenen. Men acht het waarschijnlijk, dat te dier zake eerlang wets-ontwerpen aan het Wetgevend Ligchaam zullen worden ingediend.

Betrekkelijk de quaestie der voedingsmiddelen heeft de Keizer herinnerd aan de genomen maatregelen, om de gevolgen van den ongenoegzamen oogst te voorkomen, hetzij door aan den handel de middelen tot invoer van buitenlandsch graan te vergemakkelijken, hetzij, wat Parijs in het bijzonder betreft, door de bakkers in staat te stellen om het brood tegen verminderden prijs te leveren. De Keizer heeft zich overigens geluk gewenscht met de rustige houding en de ordelievendheid waarvan de arbeidende klasse een voorbeeld heeft gegeven bij de kommervolle omstandigheden gedurende dezen winter.

Daarna is de Keizer overgegaan tot het tweede deel zijner rede, betrekkelijk de Oostersche verwikkelingen; hij zeide daaromtrent hoofdzakelijk het volgende:

„Ik heb beloofd, den vrede te handhaven, ten einde Europa gerust te stellen, en heb woord gehouden, zoolang de eer des lands dit veroorloofde. Nu Frankrijk het zwaard trekt, geschiedt dit omdat het daartoe genoodzaakt wordt. De tijd van veroveringen is voorbij, en deze staatkunde, zonder eigen belang of geheime bedoelingen, heeft de alliantie met Engeland te weeg gebragt. Duitschland heeft zijne onafhankelijke houding hernomen. Oostenrijk, in verbond met Frankrijk, erkent de regtmatigheid en zedelijkheid van dezen oorlog; Frankrijk heeft echter nog meer reden dan Engeland, om Turkije te ondersteunen en te zorgen, dat Ruslands magt zich niet uitbreide tot Konstantinopel en de Middellandsche zee, welke 300 uren der Fransche kusten bespoelt. Wij gaan met Engeland naar Konstantinopel, om de zaak van den Sultan te verdedigen, om te onderhandelen ter bescherming van de regten der Christenen, om de vrijheid der zeeën te verzekeren, om Duitschland te ondersteunen tot het ophouden van zijnen rang en de verwaarborging zijner veiligheid tegenover eenen te magtigen nabuur. Met allen, die de zegepraal van het goed regt wenschen, hopen wij spoedig een vrede tot stand te brengen, dien niemand ongestraft zal kunnen schenden".

Deze rede werd herhaaldelijk afgebroken door de toejuichingen der aanwezigen.

's GRAVENHAGE, den 4 Maart.

H. K. H. de Groothertogin van Saxen-Weimar-Eisenach (zuster des Konings) is in den morgen van 28 Februarij ll. voorspoedig bevallen van eene welgeschapene dochter.

De heer *F. L. von Sedlitz*, kamerheer van den Groothertog van Saxen-Weimar-Eisenach, heeft dit berigt overgebragt.

— Bij de Tweede Kamer is ingediend een ontwerp, houdende wijzigingen in het tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer. Uit de daarbij gevoegde memorie van toelichting blijkt, dat, naar het oordeel van de Regering, door de wet van Junij 1845 eene belangrijke schrede is gedaan op het gebied der meer vrijgevige handels-beginselen; — dat de ondervinding steeds heeft aangetoond, dat voortgang in dien geest noodzakelijk was; — dat dien ten gevolge het tarief bij de wetten van 1847, 1852 en 1853 telkens is gewijzigd, en dat de Regering vermeent dien weg te moeten volgen, en zoodanige veranderingen daarin te moeten voordragen, als door de ervaring worden aangeraden.

— De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben Donderdag een aanvang gemaakt met het onderzoek van het ontwerp van wet nopens het armbestuur.

— Uit het voorloopig verslag van de heeren: *v. Nispen*, *Dommer*, *Dirks*, *v. Amerongen* en *v. Bosse*, rapporteurs voor de wet ter opheffing van de paardenposterij, blijkt, dat de groote meerderheid der leden, die aan het onderzoek hebben deelgenomen, heeft verklaard de voordragt met genoegen te hebben ontvangen, als bij welke, wat het hoofddenkbeeld betreft, aan het sedert lang door de Kamer gevit verlangen wordt voldaan. — Enkele leden hebben, ofschoon erkennende, dat de inrigting veel te wenschen overlaat, de algeheele opheffing voor alsnog onraadzaam geacht; voornamelijk in dat belangrijke gedeelte des lands, alwaar nog geene spoorwegen zijn aangelegd, en men, in spoed vorderende gevallen, aan overdrevene eischen zal zijn blootgesteld. — Het als in de verte vermelde denkbeeld om de openbare middelen van vervoer aan eene bijzondere belasting te onderwerpen, heeft geen bijval gevonden.

AMSTERDAM, den 4 Maart.

Eene particuliere correspondentie uit Hamburg meldt, onder dagteekening van den 28 Februarij, dat men daar langs buitengewonen weg het berigt ontvangen had, dat de Russische vloot aanstalten maakt om de haven van Croonstadt te verlaten, waarschijnlijk om voor de aankomst der vereenigde vloten, in open zee te zijn.

Volgens de *Times* bestaat de Russische vloot in de Oostzee uit drie eskaders, die in de havens van Reval, Helsingfors en Croonstadt voor anker liggen.

Uit Weenen wordt berigt: De observatie corpsen, sterk 50,000 man, zullen eene linie tusschen Cronstadt in Zevenbergen, en Temeswar in het Banaat, bezetten. Het reserve corps van het Oostenrijksche leger zal 30,000 man sterk zijn. In de arsenalen heerscht groote drukte. Men spreekt van de mobilisatie van 50 batterijen, sterk 400 vuurmonden.

De sneeuw, aldus schrijft men van Bucharest van den 19 Februarij, maakt de wegen onbruikbaar. De beide legers der Russen en Turken behouden hunne oude stellingen.

Omtrent den Griekschen opstand in Albanie deelt de Oostenrijksche *Lloyd* mede, dat er verscheidene ernstige ontmoetingen tusschen de insurgenten en de Turksche troepen hebben plaats gehad. Vier honderd Turken zijn bij Migarion verslagen. De geheele provincie Souli is in opstand. Het garnizoen van Platina heeft gecapituleerd Peta heeft zich zonder verdediging overgegeven. *Karaiskaki* heeft aan het hoofd van 1500 man zich van Missolonghi meester gemaakt. De insurgenten belegeren Prevesa, aan den ingang der golf van Narda; de Engelsche expeditie, die te Corfu is ingescheept, schijnt bestemd om die stad van de zeezijde te beschermen.

Uit Stokholm schrijft men van den 21 Februarij: De Rijksdag houdt zitting met gesloten deuren en is heden avond weder in het paleis vereenigd, om over de onderhandeling met Rusland te beraadslagen.

Den 21 Februarij heeft de Koning van Zweden bevel gegeven ter inscheping van 5 reg. inf. en een reg. cavalerie, om het eiland Gothland te verdedigen. Dit eiland is bij een zee-oorlog in de Oostzee van een groot strategisch belang.

LEEUWARDEN, den 6 Maart.

Bij besluit van den 2 dezer no. 54, heeft Z. M. goedgevonden, ter vervanging van wijlen den heer *H. J. Roijaards*, tot gewoon hoogleeraar in de godgeleerde faculteit aan de hoogeschool te Utrecht te benoemen den heer *B. ter Haar*, theologiae doctor en predikant te Amsterdam.

— De officiële tijding is ontvangen, dat de milicien der ligting 1849 *niet*, zoo als gewoonlijk, op 10 Maart a. s., zullen gepasporteerd worden, maar daartoe eerst later magtiging zal worden verstrekt.

— Van wege de Algemeene Synodale Commissie der Nederl. Herv. Kerk is een adres gezonden aan de leden van de Tweede Kamer, betreffende het wets-ontwerp tot regeling van het Armbestuur. Daarin wordt de wensch uitgedrukt, dat het beginsel, waarop de concept-wet is gebouwd, de erkenning der vrijheid en onafhankelijkheid van de Kerkelijke instellingen van liefdadigheid, moge blijven gehuldigd; maar tevens dat door de leden moge worden zorggedragen dat ditzelfde beginsel in al de voorschriften der wet getrouwelijk gehandhaafd worde, en al de bepalingen, in de genoemde artt. voorkomende, die de gewenschte en billijke vrijheid vernietigen of belemmeren, uit de wet verwijderd worden, overeenkomstig de regten van elk wettig erkend en zelfstandig werkend kerkgenootschap, in het welbegrepen belang van den Staat, en door de Regering in hare memorie opengelegd.

— Volgens een ontvangen berigt uit Genua van 20 Febr., zou Zr. Ms. fregat *Doggersbank*, onder bevel van den kapt. ter zee *A. J. de Smit van den Broecke*, eerstdaags naar Malta en van daar naar Smirna vertrekken, naar men vernam met het doel om den Nederlandschen Consul aldaar aan boord te nemen.

— In een der laatste afleveringen van het tijdschrift de *Economist*, leest men een artikel over de Konijnenfokkerij, waarvan wij het volgende overnemen:

Volgens opgaven door konijnenfokkers in België gegeven, zijn de jaarlijksche uitgaven en opbrengsten, berekend over 50 moerkonijnen met 5 rammelaars en derzelver jongen, deze:

50 wijfjes hebben jaarlijks noodig 10,000 Ned. pd. gras van wegen, wallen, slootkanten, enz. voor het opgaren berekend op ƒ 17.00; 600 Ned. pd. hooi van wikken of klaver ter waarde van ƒ 16.20; 800 Ned. pd. mangelwortel of ander knolgewas ƒ 22.60; 150 Ned. pd. haver ƒ 9.50; 3000 Ned. pd. veelsoortig afval van groente, kool, wortelen, knollen, enz. ƒ 5.85; nog afzonderlijk voor de rammelaars ƒ 4.50, en voor de jongen ƒ 276.00; verder voor het loon van eenen oppasser ƒ 90.00 en voor huur of pacht van het gebouw ƒ 45.00. Totaal ƒ 486.50.

Hieronder is de uitgaaf voor aankoop van stroo als strooisel niet medeberekend, omdat dit door de mestwinning weder betaald wordt.

Hiervoor heeft men dan nu verkregen, naar eene middelmatige berekening 2400 jonge konijnen, welke na de 5de maand ter markt gebragt kunnen worden — ofschoon het meer winstgevend is, zulks dan eerst te doen, wanneer ze 6 à 9 maanden oud zijn, en vooraf eenigen tijd zijn vetgemest.

Wanneer men nu stelt, dat men van deze 2400 konijnen 500 op den ouderdom van 5 maanden, 500 op dien van 6, 500 op dien van 7, 500 op dien van 8 en 400 op dien van 9 maanden leeftijd en deze laatsten dan vetgemest verkoopt, — dan brengen ze naar den tegenwoordigen prijs in België, (dat is in 1851 toen het vleesch ook daar nog goedkooper was dan nu), volgens opgaven van onderscheidene zijden de aanzienlijke som op ƒ 1,886.

De uitkomst is derhalve als volgt: opbrengst ƒ 1,886, kosten voor aanfokkerij ƒ 486, geeft zuivere winst ƒ 1,400.

— De staat van de Nederlandsche Bank was den 28 Februarij: Omloopende bankbiljetten ƒ 87.687,190, saldo's van rekeningen Courant ƒ 25,524,471.75½ en munt en muntmateriaal ƒ 97,031,804.95½.

— De minister van buitenlandsche zaken en ad interim minister van finantien, heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat den 1 dezer heeft plaats gehad de uitloting ter aanwijzing van de nommers der schuldbekentenissen ten laste van het voormalige Amortisatie-syndicaat, rentende *drie en een half ten honderd*, welke, met den eersten April aanstaande losbaar zullen zijn, en met dienzelfden dag ophouden rente te dragen, zijnde die nummers begrepen in de volgende, in de orde der uittrekking geplaatste reeksen, te weten:

No.	reeks		No.		No.	No.	reeks		No.		No.
1	2265	bevat	27782	tot	27792	16	739	bevat	8999	tot	9010
2	1228	»	15077	»	15090	17	703	»	8545	»	8554
3	590	»	7136	»	7152	18	656	»	7967	»	7976
4	890	»	10787	»	10797	19	1452	»	17739	»	17748
5	296	»	3774	»	3785	20	2368	»	29313	»	29325
6	568	»	6891	»	6901	21	1600	»	19499	»	19508
7	994	»	12168	»	12178	22	50	»	618	»	627
8	520	»	6474	»	6484	23	1529	»	18630	»	18639
9	535	»	6535	»	6544	24	2162	»	25975	»	25984
10	1468	»	17909	»	17918	25	600	»	7269	»	7278
11	218	»	2592	»	2606	26	360	»	4519	»	4534
12	1904	»	22998	»	23007	27	29	»	296	»	307
13	390	»	4856	»	4865	28	353	»	4437	»	4452
14	2138	»	25712	»	25721	29	903	»	10956	»	10966
15	1133	»	13924	»	13935	30	1074	»	13111	»	13120

Ter vervulling van de bestaande vacature op Kampereiland, is aan den raad der stad Kampen een tweetal candidaten aangeboden, bestaande uit de heeren *F. Schaaff* en *Jorissen*, ten einde daaruit een' predikant te benoemen.

222ste STAATS-LOTERIJ.

Vijfde klasse.

9de Trekk.	Nos. 15762 en 4847, ieder een prijs van ƒ 1000.
10de	»	Nos. 2124, 2296 en 15075, ieder een prijs van ƒ 1000.
11de	»	No. 9059, een prijs van ƒ 5000. Nos. 5772, 18730 en 2040, ieder een prijs van ƒ 1000.
12de	»	No. 16203 en 11219 ieder een prijs van ƒ 1000 en No. 1972 een prijs van ƒ 100,000.

Aan de Redactie der Leeuwarder Courant!

In de Amsterdamsche Courant van Woensdag den 1 Maart jl. komt een berigt voor van den Correspondent te Zwolle, overgenomen in de Leeuw. Courant van Vrijdag den 3 Maart jl., omtrent den bijval, die de maatregel der inënting van het rundvee reeds in onderscheidene provinciën onzes vaderlands mag vinden. Van Friesland wordt daarin echter gezegd, »dat aldaar, even als in Drenthe en »Groningen, wel op enkele plaatsen inëntingen worden gedaan, doch dat velen »en wel de meeste landlieden er veel tegen hebben." Het slot van het berigt luidt voorts: »In Friesland schijnt men niet opmerkzaam ten dezen te zijn, »want de uitkomsten er van zijn tot nog toe niet bevredigend. Men gaat daar »nog steeds voort met het afmaken van vee, hetgeen in de andere provinciën »reeds voorlang is afgeschaft."

Wij hebben gemeend met een enkel woord tegen dat, overigens niet door duidelijkheid uitmuntend, berigt te moeten opkomen, wegens het oordeel, dat daarin over Friesland wordt geveld. Reeds vroeger is in deze Courant, en wel bepaaldelijk in het n°. 102 van den 23 Dec. 1853, aangetoond, dat Gedeputeerde Staten van Friesland, in overleg met de Commissie ter opsporing der middelen tot genezing van de longziekte onder het rundvee aldaar, al het mogelijke hebben gedaan, om de inënting van het rundvee op uitgebreide schaal te bevorderen, en dat het niet aan hen, maar alleen aan de veehouders zoude zijn te wijten, indien de aangewende pogingen met geenen goeden uitslag zouden worden bekroond. Sedert echter is de zaak niet achteruitgegaan, en, daartoe in staat gesteld, kunnen wij mededeelen, dat op dit oogenblik in Friesland bereids op een 30tal stallen, waaronder verscheidene met beslagen van 30 à 40 runderen en nog meer, de inënting is toegepast, en dat van vele proeven reeds bevredigende resultaten zijn verkregen. Het is waar, dit getal beteekent nog niet veel in verhouding tot de groote menigte veehouders, die in Friesland worden gevonden; doch het zal toenemen, wij weten het, zoodra slechts de inenting onvoorwaardelijk zal kunnen worden aangeprezen.

Het is intusschen vooral tegen de wijze, waarop over de nog steeds plaats hebbende afmaking van het vee wordt gesproken, dat wij onze stem meenen te moeten verheffen. Volgens het Zwolsche berigt, zoude het allezins den schijn hebben, alsof in Friesland door de afmaking de lessen der ondervinding en wetenschap beide werden voorbijgezien. Die maatregel duidt echter, onzes inziens, juist hèt tegendeel aan. Om niet te spreken van de verpligting, die, met het oog op de provinciale verordeningen, nog altijd in Friesland bestaat, om het eens door de longziekte aangetaste vee, zoo spoedig mogelijk, af te maken, gelooven wij echter, op het gezag van de eerste veeartsenijkundigen in Nederland, te mogen aannemen, dat het eenige middel tegen de verdere verspreiding der longziekte en tot demping der in dezen bestaande bron van smetstof juist is gelegen in die afmaking, en dat de *inenting* niet anders is aan te bevelen, dan als *voorbehoedmiddel* tegen de longziekte. Dat men in de meeste andere provinciën het aan de longziekte lijdende vee niet doodt, is niet het gevolg van het besef, dat die maatregel niet zoude baten, maar vloeit voort uit gebrek aan magt en aan fondsen, waaruit de schadevergoeding zoude kunnen worden bestreden, daar men in die provinciën, na de opheffing van het fonds van den landbouw, de zaak haren gang liet gaan, zonder, gelijk in Friesland plaats vond, in eigen boezem middelen te beramen, die de verspreiding der longziekte zouden kunnen tegengaan (1).

Wij zeiden daareven, dat de *inenting* niet anders is aan te bevelen, dan als *voorbehoedmiddel* tegen de longziekte. De Zwolsche berigtgever zal dit wel niet willen tegenspreken en willen beweren, dat de inenting, op *kennelijk longziek* vee toegepast, de *genezing* daarvan zoude bewerken. En dit nu eens zijnde aangenomen, hoe kan de dooding van zóódanig vee dan nog werden *gewraakt*? Of zoude men wenschen, dat het aan de longziekte lijdende vee maar op stal moest blijven staan, om er aan de ziekte te *sterven*, ten einde de smetstof zich inmiddels al meer en meer kunne verspreiden en eindelijk de geheele veestapel zóó worde aangetast, dat hij met eenen *totalen* ondergang ... dreigd? Wij gelooven dat deze vragen door ieder, die slechts eenigzins ... naam van deskundige wil aanspraak maken, ontkennend zullen worden ... woord en dat men zal willen toestemmen, dat juist in Friesland het ... goede stelsel wordt gevolgd, dat is: eerst de besmette voorwerpen, na ze ... ben afgezonderd, door dooding, uit den weg te ruimen en vervolgens, ... inenting van het daartoe geschikte vee, de longziekte de gelegenheid te be... zich later te ontwikkelen.

Er blijft ons ten laatste nog één punt over te behandelen. Welli... melijk zal men ons tegenwerpen, dat de menigte longziekte-gevallen, ... nog steeds in Friesland voorkomen, het nut van den maatregel van d... zouden logenstraffen. Maar dan antwoorden wij op onze beurt, dat, ... der de dooding, de ziekte misschien nog heviger zoude hebben gewoed. ... geldt hier toch geene gewone ziekte, maar eene *epidemie*, waarvan de ... zen door niemand zijn te bepalen. In de tweede plaats echter wijzen wij ... op de in de laatste tijden verkregen cijfers. Immers, het getal afgemaakte be... van de in werking treding der reglementaire verorderingen tegen de longzi... in Friesland (17 Dec. 1849) tot en met 31 Dec. 1850 bedroeg 999, — gedurende het jaar 1851, 2115, — en gedurende het jaar 1852, 2867. Ieder jaar leverde alsoo, met het vorige vergeleken, aanmerkelijk hoogere cijfers op. In 185... nogtans was het getal gevallen 3013 en mitsdien slechts 146 meer dan in h... voorgaande jaar. Was het cijfer der gevallen nu wel niet verminderd, de ... vroeger jaren plaats gehad hebbende aanzienlijke progressieve vermeerdering w... ook niet waar te nemen, waarbij nog moet worden in het oog gehouden, d... de veestapel in Friesland sedert een jaar ook weder zeer in sterkte was to... genomen. Let men echter op de *laatste* weken, dan verkrijgt men bepaald *gunstige* uitkomsten, daar het blijkt, dat gedurende de twee eerste maanden v... 1854 ongeveer 150 gevallen *minder* zijn voorgekomen, dan gedurende hetzelfde tijdvak des vorigen jaars! Eene vergelijking eindelijk van den toestand in Friesland met dien in Noord-Holland b. v., waar men het vee laat *sterven*, levert almede voor de eerste provincie bevredigende resultaten op. Gedurende 185... toch kwamen in Friesland, op eenen veestapel van 191,187 stuks, 2880 bekende gevallen van longziekte voor, terwijl dit laatste cijfer in Noord Holland, op slechts 135,188 runderen, niet minder dan 3024 bedroeg (1). Men houde daarbij intusschen in het oog, dat de landman in Friesland voor het vee, dat hij, bij minnelijke schikking, ter dooding afstaat, of dat na tweemaal 24 uren na die minnelijke schikking aan de longziekte sterft, eene schadevergoeding uit de daartoe bestemde provinciale fondsen ontvangt van ¾ der waarde van het rund, volgens den *gezonden* toestand; doch dat in Noord-Holland (even als in bijna alle andere provincien des Rijks) die magtige prikkel, om van de ziekte van het vee aangifte te doen, *niet* bestaat, zoodat men gerustelijk mag aannemen, dat dáár, buiten het opgegeven getal, nog menig rund, onbekend, als offer der longziekte is gevallen.

Wij gelooven thans genoegzaam te hebben aangetoond, dat de weg, dien men in Friesland bewandelt, om de longziekte te beteugelen, ook verder moet worden gevolgd, en vertrouwen voor het overige, dat de Correspondent der Amst. Courant te Zwolle zal inzien, dat de beschuldiging, door hem op Friesland geworpen, ondoordacht, — in allen geval ongegrond is geweest (2).

Leeuwarden, 5 Maart 1854. D.

(1) Naar onze meening, blijft het echter altijd de vraag: of men ook niet in die provinciën, ofschoon zonder eigene reglementaire voorschriften, verpligt is, met het oog op artt. 69—72 der wet van 28 Aug. 1851 (Staatsblad no. 125) het werkelijk aan de *besmettelijke* longziekte lijdende rundvee te onteigenen en vervolgens af te maken?

(1) Zie de verslagen van den toestand dier provincien over 1852.

(2) Bovenstaand stuk was reeds door ons geschreven, toen wij mede in de *Provinciale Drentsche en Asser Courant* van den 4den dezer een artikel lazen, tegen de afmaking gerigt. Wij rekenen, dat het door ons aangevoerde voldoende is, om tot wederlegging ook van dat artikel te kunnen dienen. Alleen willen wij nog doen opmerken, de de Prov. Dr. en Asser Courant zich vergist, wanneer zij meent, dat eerst sedert *twee* jaren de afmaking in Friesland plaats vindt. Gelijk mede uit ons stuk is op te maken, geschiedt dit reeds sedert het laatst van 1849, zoodat het cijfer der gevallen, even als het bedrag der verleende schadevergoedingen, niet over *twee*, maar over ruim *vier* jaren moet worden omgeslagen, hetgeen een niet onbelangrijk verschil geeft. In allen gevalle echter rekenen wij, dat de Prov. Dr. en Asser Courant zal willen instemmen, dat het cijfer van 9825 gevallen ook zonder afmaking zoude zijn verkregen (getuige slechts Noord Holland), vermits geene andere runderen zijn gedood geworden, dan die waren verklaard *werkelijk* aan de longziekte te lijden en die derhalve anders zekerlijk aan de ziekte zouden zijn gestorven. Wij laten dan geheel in het midden, in hoeverre de dadelijke afmaking van het vee kan hebben gestrekt, om de verdere verspreiding der besmetting tegen te gaan.

MAATSCHAPPIJ
ter bevordering van Schilder- en Teekenkunst
IN *FRIESLAND*.

KUNSTBESCHOUWING op Woensdag den 8 Maart 1854, des avonds te zeven uur, in de groote Zaal van den Heer VAN DER WIELEN, in de Breedstraat te Leeuwarden.

Heeren leden worden indachtig gemaakt dat deze Kunstbeschouwing grootendeels zal bestaan uit de nieuwste Engelsche en Fransche Gravures.

Leeuwarden, den 2 Maart 1854.

De Secretaris van het Bestuur der Maatschappij voornoemd,
W. ALBARDA.

VOCAAL- EN INSTRUMENTAAL CONCERT,

te geven door de Heeren W. P. DE C. VRUGT, A. GRAVESTEIN, Solo-Violist, en J. C. VON DER FINCK, Solo-Pianist, in vereeniging met den BEROEMDEN CONTRE-BASSIST ALFÉO GILARDONI, van het Théâtre *la Scala* te Milaan,

Op Woensdag den 15 Maart 1854

in de Zaal van den Heer *van der Wielen* te Leeuwarden.

NB. GEENE INTEEKENING-LIJSTEN WORDEN AANGEBODEN. — Entrée prijs ƒ 1.25 — Aanvang 7 uur.

Bij vonnisse van de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden van den 28 Februarij 1854, is Mejufvrouw BAUKJE FOCKENS, Echtgenoote van den Heer EELTJE HALBERTSMA wonende te Grouw, op haar eigen verzoek naar aanleiding van art. 488 Burg. Wetb., wegens zwakheid van vermogens, van het beheer harer goederen ontslagen en onder curatele gesteld.

Mr. C. C. C. WARMOLTS,
Procureur.

De Officier van Justitie te Sneek, berigt door deze dat bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te Sneek van heden de persoon van HIJKE BOUKES ETTEMA zonder bedrijf, wonende te Bolsward, wegens zwakheid van verstandelijke vermogens, op eigen verzoek is gesteld onder curatele.

Sneek, den 1 Maart 1854.

De Officier voornoemd,
P. S. NOIJON.

Ter voldoening aan art. 486 van het Burgerlijk Wetboek, maakt GEPKE REINDERS BREUGEMAN te Dockum bekend, dat aan haar op den 2 Maart 1854 door den Heer Kantonregter aldaar handligting is verleend tot de geheele ontvangst, de uitgave van- en de beschikking over hare inkomsten, het sluiten van verhuringen en het drijven van neringhandel, krachtens art. 484 van genoemd Wetboek.

, LANCASTER, ERIE COUNTIJ, (N. Amerika), den 18 Januarij 1854. Heden werd ons een' Zoon geboren.

Eenige kennisgeving.

J. W. VAN PEIJMA.
J. KLAASESZ.

, Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER L. DE JONG, geliefde Echtgenoot van

Bolsward, den 21 Februarij 1854.

S. F. HIEMSTRA.
Logementhouder.

, Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON S. A. SMIT, geliefde Echtgenoot van

Schuilenbrug bij Hindeloopen, den 27 Februarij 1854.

J. D. DUIF.

HARLINGEN, 28 Februarij 1854. Bevallen van een' ZOON, C. KROEGER geliefde Echtgenoote van

Eenige kennisgeving.

H. SIMONSZ.

[illegible]

*** Bevallen van een Zoon [illegible] REITSMA, geliefde Echtgenoot van
Leeuwarden, J. C. HILLEBRAND,
den 1 Maart 1854. *Muzijkmeester.*

LEEUWARDEN, 2 Maart 1854. Heden beviel, door Gods goedheid, zeer voorspoedig van eene Dochter, de HoogWelGeboren Vrouwe Van WELDEREN Baronesse RENGERS — Buma.

*** Bevallen van een Zoon A. van der GOOT — Buisman.
Hernshuizen bij Akkrum, 2 Maart 1854.

*** Heden beviel voorspoedig van eene Dochter DINA KEIZER, geliefde Echtgenoote van HELms. BEEKHUIS.
Oosterhaule, den 2 Maart 1854.

HARLINGEN, 2 Maart 1854. Bevallen van eene Dochter S. JELLEMA, geliefde Echtgenoote van J. EERDMANS.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eenen Zoon K. H. ZIJLSTRA, Echtgenoote van
Sneek, J. H. VELTMAN,
den 2 Maart 1854. *Mr. Uurwerkmaker.*

*** Heden beviel voorspoedig van eenen Zoon A. CARDINAAL, Echtgenoote van
Sneek, 4 Maart 1854. B. ALRING HESSELINK.

*** Na eene hevige ongesteldheid van slechts 5 weken, ontsliep heden avond zeer zacht, mijn geliefde jongste Zoon HUITE, in den nog bloeijenden leeftijd van ruim 19 jaren. Diep wordt mijn en mijner nog overige Kinderen hart geschokt, bij het verlies van deze jeugdige bloem, doch wij hopen met stille onderwerping te berusten in den wil van Hem, wiens doen enkel wijsheid en liefde is.
Gauw, den 25 Februarij 1854. S. H. KRINS.
Algemeene kennisgeving.

*** Heden morgen tusschen 10 en 11 uur, overleed tot onze bittere droefheid ons oudste kind GRIETJE, na een bitter lijden aan eene borstziekte, oud 1½ jaar.
Ternaard, J. TILMA.
den 26 Februarij 1854. R. POSTHUMUS.
Dit tot communicatie aan Familie en Bekenden.

*** Door een ongelukkig toeval overleed heden avond tot onze bittere smart ons innig geliefd jongste Zoontje RITSKE CORNELIS HERMANNUS, in den ouderdom van slechts 4 jaren.
Hallum, Ds. H. G. CANNEGIETER.
den 3 Maart 1854. S. CANNEGIETER, geb. Brkius.

*** Heden overleed tot diepe droefheid van mij, mijne Kinderen en Behuwdkinderen, in den ouderdom van ruim 62 jaren, mijn geliefde Echtgenoot de Heer P. KOUMANS SMEDING, in leven Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Zeehandelaar en Agent van de Nederlandsche Handel-Maatschappij.
Leeuwarden, J. VITRINGA COULON,
den 6 Maart 1854. Wed. Koumans Smeding.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leewarden* zijn van den 28sten Februarij tot en met den 6 Maart 1854 aangegeven: 17 Geboren, 4 Overleden, gehuwd 3 Paar

---

Opgave van den Prijs en Aanvoer van *BOTER*, den 3 Maart 1854 aan de Stadswaag te Leeuwarden.
PRIJS: *f* 47.50. AANVOER: 322/4, 162/8 en 44/16 vaten.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 4 Maart 1854.

NEDERLAND.

Werk. Schuld	$2\frac{1}{2}$ pCt	$53\frac{1}{16}$	$53\frac{5}{8}$	$53\frac{1}{2}$
Dito dito....	3	»	$64\frac{1}{2}$	$64\frac{3}{4}$	$64\frac{5}{8}$
Dito dito ...	4	»	79	80	80
Amort.-Synd	$3\frac{1}{2}$	»	$79\frac{1}{2}$	$79\frac{3}{4}$	$79\frac{3}{4}$
Handel-Maats.	$4\frac{1}{2}$	»	106	$106\frac{1}{2}$	

FRANKRIJK.

Obligatien ... 3 pCt.

RUSLAND.

Ob. bij *H.* $\frac{1798}{1816}$	5	pCt.	90	91	$90\frac{1}{2}$
dito dito $\frac{1828}{1829}$	5	»	90	$90\frac{3}{4}$	$90\frac{1}{2}$
Dito bij dito..	4	»	$70\frac{1}{2}$	$70\frac{3}{4}$	
Geldl. te Londen	$4\frac{1}{2}$	»	77	$77\frac{1}{2}$	

SPANJE.

Obligatien.....	1	pCt.	17	$17\frac{1}{8}$	$17\frac{1}{4}$
»	3	»			
» Binnenl.à6/m	3	»	$32\frac{3}{8}$	$32\frac{5}{16}$	$32\frac{1}{4}$
Coupons Bewijzen.....			$3\frac{11}{16}$		

PORTUGAL.

Te Londen....	3	pCt.	$30\frac{1}{16}$	$30\frac{5}{16}$	$30\frac{5}{16}$
» Uitg.					

OOSTENRIJK.

Metaliek.......	5	pCt.	$57\frac{1}{4}$	$58\frac{1}{4}$	
» 1852...	»	»			
» (nieuwe)	$2\frac{1}{2}$	»	$28\frac{1}{2}$	$29\frac{1}{2}$	$29\frac{7}{8}$
» »1851/52	»	»	$29\frac{1}{4}$	$29\frac{3}{8}$	
» » Amst.	5	»	$71\frac{1}{2}$	73	$72\frac{3}{4}$

Weenerb. bij Coll. en Co. 4 pCt. 52; Denem. 5 pCt. $92\frac{1}{4}$, Braz. 5 pCt. $91\frac{3}{4}$, 92; Mexik. $22\frac{5}{8}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{7}{8}$; Dito Onbep. $22\frac{5}{8}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{7}{8}$; Peru $4\frac{1}{2}$ pCt. 60, $\frac{1}{8}$; Gren. Uitg. $6\frac{3}{16}$, Ecuador $2\frac{15}{16}$; Venez. $3\frac{3}{4}$ pCt. 24.

Zondag den 5 Maart.

Integr. $53\frac{3}{4}$, $\frac{11}{16}$, $\frac{5}{8}$; Spaansche 1 pCts. $17\frac{5}{16}$, $\frac{3}{8}$; Binnenl. 3 pCts. $32\frac{3}{8}$, $\frac{7}{16}$; Portug. 3 pCt. $30\frac{5}{8}$, $\frac{1}{2}$; Metal 5 pCts. $58\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; Dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $30\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$; Dito Nieuwe 5 pCts. 73; Grenada 16.

Tot de genoteerde koersen was heden, bij eenige affaire in Integralen, Oostenrijksche en Spaansche, de stemming iets aangenamer.

PRIJZEN der BUITENLANDSCHE COUPONS en UITGEL. OBLIGATIEN.

Metalliek *f* 22, Div. Engelsche in £ *f* 11.60, Engelsche Russen *f* 11.60, Fransche *f* 55.62½, Belgische *f* 55.75, Pruissische *f* 34.75, Spaansche Piasters *f* 2.41, Russen in Zilv. R. *f* 35, Poolsche in fl. *f* 26.75.

Het berigt uit K. zal geplaatst worden, wanneer de inzender zijnen naam bekend maakt. Red.

---

f 400 BELOONING.

Het KERKBESTUUR der NEDERLANDSCH ISRAëLITISCHE GEMEENTE te *Leeuwarden*, looft eene som van *f* 400 uit voor hem, die omtrent den dader of de daders, of omtrent de Voorwerpen van den in den nacht van 25 op 26 Februarij ll. in de SYNAGOGE gepleegden diefstal zóódanige aanwijzingen of inlichtingen weet te geven, dat de daders daarvan in handen der justitie komen.
Het Kerkbestuur voornoemd,
Ad. H. DRIELSMA, *President.*

De Notaris J. A. ZAAL STROBAND, zal op Woensdag den 8 Maart 1854, des middags precies ten 12 ure, bij *Teunis Beidschat*, in de Makkumer Wagen te Harlingen, publiek tegen contante betaling verkoopen:
Het gestrande Nederlandsche KOFSCHIP *Gerritje Koumans*, gevoerd door den Kapt. *H. J. H. Smeding*, met het vermoedelijk zich nog in hetzelve bevindende gedeelte der LADING, uit Stukgoederen bestaande, zoodanig als hetzelve is zittende op de Schorhoek, in de nabijheid van Makkum.

De Notaris E. MEIJER te Nes op Ameland, zal bij boelgoed, tegen gereed geld verkoopen bij het Pakhuis van Strandvonderijgoederen aldaar, op Donderdag den 9 Maart 1854, des morgens ten 9 ure:
De compleet geborgene TUIGAGIE van het op den 28 Februarij ll. gestrande kofschip *Unien*, kapitein *J. G. de Bloom*, bestaande in: 19 stuks Zeilen, Ankers, Kettingen, Trossen, Ankertouw, staand en loopend Want, koperen Pompen, Watervaten, Masten, Giek, Raa's, Gaffel enzoovoorts.
En des nademiddags ten 2 ure:
Het geborgene gedeelte der TUIGAGIE van het op den 19 bevorens gestrande en verbrijzelde kofschip *Amor*, kapitein *Uitermark*, bestaande in: 9 stuks Zeilen, Ankers, Enden Ketting, gekapt Touwwerk, Masten, Giek, Gaffel, Raa's, Boegspriet, Spil en al hetgeen verder ter verkoop zal worden aangeboden.
Nadere informatien zijn te bekomen bij den Heer Burgemeester van Ameland, bij gemelde Kapiteins en bij den Notaris.
Des daags voor den Verkoop vertrekt het Postschip van Holwerd, omstreeks des nademiddags ten 2 ure.

BOELGOED.

[illegible] Notaris T. S. van der LEIJ te Langweer, zal, op Donderdag den 9 [illegible] Maart 1854, des morgens ten 9 uren, ten huize van *Obe Heinses Smit*, Boer onder Sint Nicolaasga, publiek bij boelgoed, de posten boven *f* 20 op 6 maanden crediet onder voldoende borgstelling, en overigens tegen contante betaling, presenteren te verkoopen:
Een best en gezond BESLAG VEE, BOERENREEUW en GEREEDSCHAPPEN enz., als:

a. *LEVENDIG VEE:* 22 melke- en kalve Koeijen, 2 kalve Rieren, 5 Hoklingen, 2 Paarden, (waaronder 1 vool Merrie), 6 Schapen, 1 Seug met Biggen en 1 vet Varken.
b. *BOERENREEUW en GEREEDSCHAPPEN:* 1 Kleedwagen, 3 beslagen Hooiwagens, 1 Karn met koperen hoep, 1 Kaasketel, 16 koperen Aden, 8 houten dito, 8 koperen Emmers, houten dito, 1 koperen Handketel, 1 Kaaspers met steen, 1 Ploeg, Tijme, Harken, Vorken, Grijpen, Paardentuig enz., en
d. *MEUBELEN en HUISGERADEN:* 1 Pulpitum, 3 Spinden, 2 Klokken, 1 Bed met toebehooren, voorts Tafels, Stoelen, Koper-, Tin-, IJzer- en Aardewerk en hetgeen meer zal worden aangeboden. — Geene Koekdisschen, Houwblokken of Tapperijen enz. zullen op of om de Hieminge worden toegelaten.

De Notaris E. J. ATTEMA, te Dragten, zal finaal verkoopen:
Eene ruime HUIZINGE, aan den Straatweg naast het Graauw Paard te Z. Dragten, met den GROND, groot 13 roede 20; staande op *f* 901.
De Verkoop is Donderdag 9 Maart 1854, in *het Graauw Paard*, ten 7 uur.

De Notaris E. J. ATTEMA, zal op tijd en plaats gemeld, nog verkoopen: 1 bunder 46 roede 80 el best GREIDLAND, achter den Slingeweg, bij *Geeuwke Mintsma* in gebruik; staande op *f* 763.

De Notaris E. J. ATTEMA, zal op Woensdag den 15 Maart, 's morgens 10 uur, ten sterfhuize der Weduwe *Siebe E. de Jong*, te Friesche Palen, bij boelgoed, op crediet verkoopen:
Een BOERENREEUW en BESLAG, bestaande uit: 8 Hoornbeesten, 1 best zwart Ruinpaard, 1 Schaap, 5 korven Bijen, 1 Boerenwagen, Ploeg, Egge, Winde en verdere Boerengereedschap; eenige MEUBELEN, waaronder 1 Kabinet en Klok en wat meer ten voorschijn wordt gebragt.
Zullende dan tevens worden VERHUURD: 11 perceelen *ZOMERBOUW.* Breeder bij Billetten omschreven.

Verkoop te Oudega.

De Notaris JORRITSMA te Sneek, zal publiek veilen, na bekomen authorisatie der Regtbank aldaar:
a. Drie perceelen zeer vruchtbaar GREIDLAND, aan elkander gelegen bij de Riet en Sipke-meren onder Oudega, (Wijmbritseradeel) bestaande uit de zoogenaamde *Dertiene*, *de Elve* en *de Vierpond* der Zathe thans nog in gebruik bij Wed. *Feike Meijes Langedijk*, te zamen groot volgens Kadaster p. m. 11¼ bunder.
b. Twee perceelen DITO, gelegen in de Sensmeer onder Westhem, *de Vijf* en *de Zevene* derzelfde Zathe, naar kadastrale meting inhoudende circa 4½ bunder.
Alles dadelijk na de finale toewijzing te aanvaarden, te veilen met regt van zamenvoeging, breeder bij Billetten omschreven.
Wie gading maakt kome Zaturdag den 11 Maart a. s., 's nademiddags 2 uur, ten huize van *Sjoerd Joh. van der Schuit* te Oudega, ter provisioneele toewijzing.

Land onder Woudsend en Heeg.

De Notaris JORRITSMA te Sneek, zal publiek veilen:
Drie perceelen zeer vruchtbaar GREIDLAND, gelegen aan het Langerak tusschen bovengenoemde dorpen, groot naar naam en faam zes bunder 60 roede, in gebruik bij *Stephanus S. de Bock* als eigenaar, dadelijk na de finale toewijzing te aanvaarden.
Wie gading maakt kome Dingsdag den 14 Maart a. s. 's nademiddags 4 uur ten huize van *E. A. de Jong* te Hommerts, ter prov. toewijzing.

Verkooping te Rinsumageest.

De Notaris van RIESEN te Rinsumageest, zal, ten verzoeke van Mr. B. S. STIENSTRA, Procureur te Sneek, op Dingsdag den 14 Maart 1854, des namiddags te 4 ure, ten Herberge van *Dirk Steringa* aldaar, provisioneel verkoopen:
1. Een perceel best HOOILAND, *de Twaalf* genaamd, gelegen in het Noorderveld onder Rinsumageest.
2. Een perceel DITO, *de Vole Zes* genaamd, ten Westen van het vorig perceel aldaar.
3. Een perceel DITO, *Harmen Bottes Derdehalf* genaamd, mede in het Noorderveld aldaar.
4. Een perceel DITO, *Haaije Vier* genaamd, bezuiden het vorig perceel aldaar.
5. Een perceel DITO, *de Twee* genaamd, gelegen op Tusschenlanen onder Rinsumageest.

Dadelijk na de finale toewijzing te aanvaarden.

DEZELFDE NOTARIS, zal op tijd en plaats bovengenoemd, mede provisioneel verkoopen:
1. 1.47.00 zeer uitmuntend GREIDLAND, *de Zuider Tuin* genaamd, gelegen onder Rinsumageest.
2. 2.13.80 best HOOILAND, *de Zuidersche Zes* genaamd, gelegen bij het Noorderveld aldaar.
3. 3.34.90 DITO, *de Zeven* genaamd, gelegen aldaar.

Behoorende aan den Heer *C. W. Eijsma* te Rinsumageest en dadelijk na de finale toewijzing te aanvaarden.

De Griffier bij het Kantongeregt te Hindeloopen en de Notaris MANN te Workum, gedenken op Vrijdag den 10 Maart 1854, des voormiddags om 11 uur, aan de Zeesluis te Workum, bij boelgoed tegen gereed geld te verkoopen: Ruim 4 last door Zeewater beschadigde, te Workum opgeslagene HAVER, uit het aldaar in avarij binnengeloopen Tjalkschip *de Vrouw Maria*, Schipper *J. W. Kuipers.*

Deurwaarder J. DAMEN te Harlingen, zal aldaar op Dingsdag den 14 Maart 1854, 's namiddags 4 uren, in de Aardappelenbeurs bij *A. Wijngaarden*, publiek verkoopen: Een HEKTJALKSCHIP, genaamd *de Vriendschap*, liggende in de Noorderhaven bij de groote Sluis te Harlingen, bevaren door *L. J. Voogd*, in het jaar 1842 te Grouw uitgehaald, gemeten op 47 tonnen, varende onder de Nederlandsche Vlag, met Zeil en Treil, staand en loopend Want, 1 Zeil, 1 Fok, 1 Storm dito, 1 groote, 1 middel en 1 Storm Kluiffok, 1 Breefok, dubbele Kleeden over de Luiken, twee zware Ankers, 1 dito Werpanker, 1 Ketting ad 45 vadem, 1 zware Tros 70 vadem, 1 Lijn ad 50 vadem, ijzeren Mantelblok, Borgenmantel, 1 dubbelde Lier, 2 Kettinglandvasten, 2 dito Touwen, 2 Vlaggen, 1 Geus, 2 Kompassen, 2 Looden met Lijnen, 1 Log, 2 Watervaten, 2 Boomen, 2 Haken, Zeil en verdere Schooten, en eene SLOEP met dubbel Tuig en wat dies meer is; te bevragen bij den aan boord zijnden L. J. VOOGD.

TE HUUR

12 Mei 1854 te aanvaarden:

Eene roijale HEERENHUIZINGE, lett I no. 5, op de Korenmarkt te Leeuwarden, Te bevragen bij den eigenaar H. KUIPERS de VRIES.

Een Intrek te huur,

bestaande in: twee net behangen Kamers, Keuken, Zolder en vele gerijfelijkheden, met vrijen opgang, op een der aangenaamste standen binnen [illegible]. Te bevragen aldaar met *franco* brieven bij H. van der FEER Dz., Koek- en Banketbakker.

Beste Terpmodder te Wijnaldum

TE KOOP, tegen billijke prijzen, de Ton 20 Cent, zeer geschikt tot vervoer liggende aan de Ried. Te bevragen bij S. D. SIJBESMA.

TE KOOP: Eene NIEUWE UURWERKMAKERS DRAAIBANK. Te bevragen bij A. van ZUTPHEN, bij de voormalige Vrouwenpoort te *Leeuwarden.* Brieven *franco.*

Men presenteert uit de hand TE KOOP: Een wel onderhouden hecht TJAKSCHIP, groot 35 tonnen, met Mast, Roer, Zwaarden, Zeil en Fok, Ankers en Touwen, zoo als het is liggende en te bevragen bij W. J. LEIJENAAR, Scheepstimmerbaas op de Koningsbuurt in de nabijheid van Harlingen.

Allen die nog iets schuldig zijn of te vorderen hebben van de [illegible] van den Schipper en Koopman JAN GERRIJTS BOS, overleden [illegible] den 31 Januarij 1854, gelieven daarvan aangave of betaling te doen [illegible] ondergeteekenden Executeur

Sneek, 6 Maart 1854. H. P. BLOKSMA.

NB. Er zal geene Rekening eene maand na dezen worden aangenomen.

H. BROUWER & ZOON, vaceren ter betaling der 3% COUPONS, verschenen 1 Maart 1854.

A. GRATAMA, vaceert tot het betalen der COUPONS van Certificaten 3% Nationale Schuld van het Administratie Kantoor ter name *Ketwich & Voombergh* en de Wed. *Willem Borski*, verschenen p°. Maart 1854.

R. & A. BLOEMBERGEN, Directeuren van het *Administratie-Kantoor* van Nationale Fondsen, opgerigt door *Thijs Feenstra*, gevestigd te Leeuwarden, vaceren tot betaling van de Coupons 3 pCt. Nationale Schuld, verschenen 1 Maart 1854.

De Ondergeteekende heeft zijn MAGAZIJN van *MANUFACTUREN*, Heerestraat no. 335 geopend.

Groningen, 1 Maart 1854. H. GRONOVER.

De Ondergeteekenden hebben de eer te berigten, dat zij de SNUIF-FABRIEK van wijlen hunnen Vader den Heer N. ROMPEL, overgedaan hebben aan den Heer B. PLANTENGA Tz., in *'t Wapen van Leeuwarden*, lett. B no. 87, op de Tuinen alhier.

Erven N. ROMPEL.

Ingevolge bovenstaande annonce berigt de Ondergeteekende, dat bij hem dezelfde soorten van SNUIF, als vroeger bij wijlen den Heer *N. Rompel*, te verkrijgen zijn, tot de levering waarvan hij zich minzaam aanbeveelt.

Leeuwarden, 1 Maart 1854. B. PLANTENGA Tz.

De firma WIJTZE DE HAAN EN COMPAGNIE in *de drie Schoppen* bij de Brol alhier, berigten hare geëerde Stad- en Landgenooten, dat de persoon van SIJBRANDUS LE NOBLE, eerste bediende en Snuiffabriceerder der thans ontbondene affaires van de Erven *N. Rompel* ter dezer stede, bij wien hij meer dan 25 jaren in dat artikel is werkzaam geweest, op heden in hare dienst is overgegaan en dat zij gevolgelijk in staat gesteld is dezelfde fabricaten van onderscheidene snuifsoorten te leveren, iets waartoe zij hare firma ten minzaamste aanbeveelt.

Leeuwarden, den 2 Maart 1854.

Brillen, Verrekijkers, Weerglazen enz.

bij den Ondergeteekende ruim voorhanden, beveelt zich minzaam tot het leveren hiervan aan.

De Brillen worden door hem juist naar de behoeften des *Gezigts* geslepen, terwijl hij zich bij voortduring aanbeveelt tot het vervaardigen en herstellen van alles wat tot dit vak behoort.

F. T. HUIZINGA,
in den Gouden Bril.

STOOMVAART
TUSSCHEN
AMSTERDAM EN DE LEMMER,

met de STOOMBOOT *FRISO* in correspondentie met de Stoomboot *Tjerk Hiddes* en Barge op *Groningen*, alsmede de Diligences van *de Lemmer* op *Leeuwarden* en *Heerenveen*.

VERTREK:

Van AMSTERDAM:	Van DE LEMMER:
Des *Maandags, Woensdags* en *Vrijdags*, 's voormiddags ten 11 ure.	Des *Dingsdags, Donderdags* en *Zaturdags* 's middags ten 12 ure.

VERTREK DER BARGE:

Van *GRONINGEN*, *'s Maandags, Woensdags* en *Vrijdags*, 's avonds te 10½ ure.
» *STROBOS* naar *GRONINGEN* dadelijk na aankomst der Binnenboot.

VERTREK DER BINNENBOOT *TJERK HIDDES*:

Van *STROBOS* op bovenvermelde dagen dadelijk na aankomst der Barge.
» *DE LEMMER* des *Maandags, Woensdags* en *Vrijdags*, dadelijk na aankomst der Zeeboot *Friso*.

VERTREK DER DILIGENCES:

Van *LEMMER* over *SNEEK* naar *LEEUWARDEN* dadelijk na aankomst der Zeeboot.
» *LEEUWARDEN* over *SNEEK* naar *LEMMER* des *Dingsdags, Donderdags* en *Zaturdags*, 's morgens te 7 ure.
Van *LEMMER* over *JOURE* naar *HEERENVEEN* dadelijk na aankomst der *Friso*.
» *HEERENVEEN* over *JOURE* naar *LEMMER*, des *Dingsdags, Donderdags* en *Zaturdags*, 's morgens te 8 ure.

Vrachten van *Amsterdam* naar *Groningen* v. v. Groote Kajuit *f* 8.10.
Voor Kajuit - 5.30.
» » » *Leeuwarden* v. v. Groote Kajuit - 6.80.
Voor-Kajuit - 3.80.

Doorloopende plaatsbilletten worden afgegeven: te *Groningen* bij den Heer VAN ELMPT buiten de Apoort, te *Leeuwarden* bij den Heer KNIERUM, Logement de Phoenix, en te *Amsterdam* aan het Kantoor op de IJbrug.

DE GOMMA

is een Zetmeel, zoo fijn, zoo zuiver, zoo krachtvol en versterkend, en tevens zoo gemakkelijk verteerbaar, dat zij tot nog toe door geen ander Surrogaat van dien aard is geëvenaard, veelmin overtroffen geworden; zij is zeer voedzaam en toch nimmer verstoppend, welk laatste vooral voor vele gestellen zoo hoogst-nadeelig werkt niet alleen, maar bij uitstek gevaarlijk worden kan, hetgeen met onderscheiden *meelprijzen*, door een langdurig gebruik, noodwendig het gevolg worden MOET.

Deze *Gomma*, *bij mij geheel alleen bekend, en die tot nog toe, door geen ander aldus bereid kan worden*, is van groot nut bij teeringzieken en in andere borstkwalen; bij zware en ligte hoest of verkoudheid, maagpijn uit gebrek aan veerkracht ontstaande; slechte spijsvertering; bloedspuwen; in verschillende buikpijnen; kinkhoest en tevens voor niet zogende kinderen een overheerlijk voedsel.

Tegen de zucht tot *zelfmoord* is zij echter geheel nutteloos, maar daarvoor wordt immers de

REVALENTA ARABICA met kracht aanbevolen.

De *Gomma* wordt reeds sedert 30 jaren met veel vrucht en altijd voor denzelfden prijs door den Ondergeteekende afgeleverd in pakjes van *f* 3.20, *f* 1.60 en 80 Cents. Ook de

ECHTE ROB LAFFECTEUR.

van Dr. *Giraudeau de St. Gervais*, is thans bij hem verkrijgbaar à *f* 4 de fl. contant.

J. C. H. VAN HARINXMA, *Apotheker te Leeuwarden.*

De Pillen en Zalf van Holloway
hebben eene bewonderswaardige genezing veroorzaakt
VAN EENE VERZWERING, WELKE DOOR DE GENEESHEEREN EN HEELMEESTERS VOOR ONGENEESBAAR WERD GEHOUDEN.

Robert Parlett, een zeevaarder, te Wolsoken bij Wisbeach, had eene gevaarlijke verzwering in den arm. Hij had twee jaren lang in een buitenlandsch hospitaal, en nog geruimen tijd in een ziekenhuis in zijne woonplaats gelegen, zonder dat men hem had kunnen genezen, zoo dat hij ten laatste opgegeven en voor ongeneesbaar verklaard werd. Doch gedurende eenigen tijd de Zalf en Pillen van *Holloway* gebruikt hebbende werd zijne wonde geheel genezen en zijne gezondheid hersteld. Dit kan worden betuigd door den Heer *Abraham Catlin* en andere aanzienlijke inwoners van Wolsoken.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.
POTJES ZALF van - 0.80, - 1.85, - 3, - 7.05, - 13.85, - 20,95.

Zijn op *franco aanvrage*, *à contant*, te bekomen: aan het Hoofddépôt bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. VAN HARINXMA, te Leeuwarden; Wed. H. A. BINKSMA, te Harlingen; P. T. POTMA, te Sneek; S. G. SWART, te Gorredijk; S. VISSER, Lemmer; S. S. OOSTERBAAN, te Bolsward; alsmede te Londen, *Holloway's* Etablissement Strand 244.

[illegible] dat versterkende spijsverterings [illegible] gen en zieke ingewanden in den gezonden, normalen toestand terugbre[illegible] daardoor vele kwalen geneest, die ontoegankelijk waren voor de hulpmid[illegible] der kunst. De spijsverterings-werktuigen zijn de eerste wegen; door hen [illegible] het geheele ligchaam gevormd en met hunnen gezondheidstoestand houdt die [illegible] het ligchaam gelijken tred.

De **REVALENTA ARABICA** is wel het goedkoopste en eenvoudigste ge[illegible] neesmiddel dat er te vinden is. Als een zieke er zich een tijd lang geheel [illegible] mede voedt, dan bezuinigt hij zeer waarschijnlijk; want het voedsel dat hij [illegible] ders genuttigd hebben zou, zal in de meeste gevallen meer kosten dan de Revalenta.

De **ERVARING** heeft geleerd, dat de Revalenta Arabica eene menigte ziekten geneest, gebrekkige spijsvertering, verslijming, verstopping, scherpte, krampen, kolijken, duizeligheid, zuur, diarrhee, onderlijfskwalen, zenuwzwakte, galziekte, leverblaas en nieraandoeningen, winderigheid, opgezetheid. hartklopping, zenuwachtige hoofdpijn, doofheid, suizen in het hoofd en in de ooren, pijn in alle ligchaamsdeelen, long- en keeltering, slepende ontsteking en verettering van de maag, maagkanker, steenkwalen, aambeijen, huiduitslag, scheurbuik, koorts, klierachtigheid, tering, waterzucht, jicht, misselijkheid en braking gedurende de zwangerschap, neerslagtigheid, spleen, ligchaamszwakte, verlamming der ledematen, hoest, slapeloosheid, blozen zonder aanleiding, geheugeloosheid, uitputting, hysterie, besluiteloosheid, neiging tot zelfmoord, enz.

De Heeren **DU BARRY** zijn in het bezit van ontelbare attesten uit alle landen, ook van de Nederlanden hebben zij er eenige ontvangen, echter in schrale verhouding tot de vele genezingen, die hun meel hier bewerkt heeft. Wij kennen zeer vele gevallen, waar de uitwerking verrassend genoemd worden mag: Eene Dame in den Haag, die lang aan waterzucht en koortsen vergezeld van hoofdpijn geleden heeft en in 3 jaren niet buiten de deur geweest is, kan nu weer wandelingen door de stad en in den omtrek doen en geniet eene goede gezondheid, zij heeft deze beterschap alleen aan de Revalenta te danken. *W. Kost*, in Amsterdam is van zevenjarige maagkramp genezen. *Bastiana Quist*, in Colijnsplaat, van langdurige slechte Spijsvertering en Bloedspuwen. Mw. *Dekker*, in de Rijp, is door twee doozen geheel genezen van hevige maagpijnen en slechte spijsvertering, waaraan zij twee jaren leed De Heer *Colen Pakbier* in Sittard, die er zijn Kindje mede van een anders wissen dood gered heeft. De heer *Vaalman*, in Wildervank, heeft er een Kind mede gered, dat door den geneesheer reeds opgegeven was en dat aan eene ziekte leed, waaraan hij al zeven zeer jong verloren had. De 14jarige dochter van den Landman *Rotering*, te Losser, werd door de Revalenta van eene zenuw-ongesteldheid en van verval van krachten genezen, die onherstelbaar verklaard was door drie Dokters. Het attest van *Elsman*, in de Watergraafsmeer bij Amsterdam, dat wij onlangs bekend maakten, zal nog versch in het geheugen onzer Lezers liggen; van den Heer *Barth*, in Meppel, ontvingen wij dezen morgen eenen brief, die ons berigt, dat een man van omtrent 50 jaren die sedert vele jaren altijd aan maagpijn sukkelde en bijna nooit eten kon verdragen, met een busje van 87½ c. begonnen is en al dadelijk merkte, dat het hem goed deed; hij heeft naderhand nog 3 bussen van twee pond gebruikt en is nu gezond, kan alles gebruiken en alles bekomt hem goed. Verder dat eene Boerin, die eene zenuwziekte had en veel aan toevallen, bevingen en trekkingen onderhevig was, bij hem voor *f* 13.37½ cents gekocht heeft, haar ziektetoestand verbeterde langzamerhand onder het gebruik der **REVALENTA ARABICA** en zij is nu geheel hersteld. De een heeft dus voor *f* 11.37½ de andere voor *f* 13.37½ cents de gezondheid van hem gekocht. Hij wil ons later nog meer gevallen bekend maken.

DU BARRY'S REVALENTA ARABICA wordt in het **VERKOOPHUIS** en de bekende Dépôts verkocht.

1 ℔	2 ℔	5 ℔	12 ℔
2 Guld.	3½ Guld.	8 Guld.	16 Guld.

Dubbeld gezuiverde 1 ℔ 4, 1 ℔ 7, 5 ℔ 16 en 10 ℔ 24 Gulden.

Wij waarschuwen voor de nagemaakte Revalenta die niets anders is dan Linsenmeel, een kost die voor gezonde magen zwaar te verteren is en voor Zieken niet anders dan schadelijk werken kan.

Amsterdam, *Verkoophuis*; Akkrum, *P. K. de Groot*; Assen, *H. P. A. van Gorcum*; Bolsward, *S. S. Oosterbaan*; Dokkum, *A. Schaafsma*; Franeker, *K. Drager*; Gorredijk, *S. G. Zwart*; Harlingen, *P. L. Mirande Pz.*; Hindeloopen, *David de Jong*; Kollum, *C. Nihot*; Leeuwarden, *S. P. Postma, J. J. van Haagen* en *A. van Wamel*; Meppel, *J. M. Bart*; Sneek, *P. T. Potma*.

Op een **HANDELSKANTOOR** in deze Provincie wordt gevraagd een **BEDIENDE**, goed en vlug kunnende schrijven en rekenen en bekend met de beginselen der Engelsche taal, liefst tusschen de 20 en 30 jaren oud en van de Prot. Godsdienst. Salaris naar bekwaamheden.

Adres onder letter **W.** bij A. VAN ZUIJLEN, bij de voormalige Vrouwenpoort te *Leeuwarden*.

Vijf à zes TIMMER- en METSELAARSKNECHTEN kunnen direct werk bekomen bij W. v. D. ZAAG, te Marrum.

MOLENMAKERS- en TIMMERKNECHTEN kunnen werk bekomen bij D. VAN DER MEER, te Harlingen.

Een VERWERSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan dadelijk werk bekomen. Vervoege zich in persoon bij S. R. ROORDA, te Oudebildtzijl.

Een GOUD- en ZILVERSMIDSKNECHT, van de P. G., die het breede Oorijzermaken grondig verstaat, kan, bij overlegging van goede getuigschriften, op den 12 Mei e. k. zijn werk bekomen in eene der voornaamste steden dezer Provincie.

Adres *franco* brieven onder letters **K. T. D.** bij A. VAN ZUIJLEN, *bij de* voormalige Vrouwenpoort te *Leeuwarden*.

Men vraagt ten platten lande 2 à 3 BAKKERSKNECHTEN, hun werk geheel verstaande en een die 3 à 4 jaren bij het Bakken is geweest, op 12 Mei aanstaande.

Adres bij J. FEENSTRA, Gestkooper te Leeuwarden, liefst in persoon of brieven *franco*.

In eene TABAKS FABRIEK en KRUIDENIERS-AFFAIRE, te Leeuwarden, verlangt men met Mei e. k. een LEERLING, buiten kost en inwoning. Iemand hiertoe inclinerende, adressere zich, onder lett. MM. bij GEBRS. BORGRINK, Boekhandelaars op de Kelders.

Men verlangt in eene TABAKS-FABRIEK als TWEEDE KNECHT een JONGELING van 20 à 22 jaren, eenigzins met het vak bekend en goede getuigschriften kunnende leveren. Adres met *franco* brieven bij den Boekhandelaar J. RIESBERG, te Harlingen.

Er wordt gevraagd, liefst om dadelijk in dienst te treden, een *MEISJE* van de Prot. Godsd. en van goede getuigenis voorzien, die eenige jaren bij het MODEWERK en STROO-HOEDENVAK is werkzaam geweest, tegen genot van kost, inwoning en salaris naar bekwaamheid.

Gegadigden adresseren zich in persoon of met *franco* brieven bij GERRIT KREDIET, te Heerenveen; bij wien ook tevens gelegenheid is tot plaatsing eener LEERLING.

Een LAM, tegen bewijs van eigendom en betaling der kosten te bekomen bij S. R. SIJBRANDIJ, te Welsrijp.

Eerstdaags wordt aan de Inteekenaren verzonden: de derde Aflevering van

J. VAN LODENSTEIJN'S
GEESTELIJKE OPWEKKER,

voor het Onverloochende, Doode en Geestelooze Christendom. Voorgesteld in

TIEN LEERREDENEN.

Nieuwe uitgave.

De prijs van dit werk, dat in twaalf afleveringen zal compleet zijn, is *f* 1.80 voor het geheele werk bij inteekening.

Nog slechts een zeer gering getal ex. is van de eerste afleveringen over van eene aanzienlijke oplage. Bestellingen worden nog bij alle Boekhandelaren aangenomen en bij den Uitgever

Dordrecht. H. R. VAN ELK.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.